

G. G. NEAMȚU ȘI *PREDICATUL ÎN LIMBA ROMÂNĂ*

Lucrarea distinsului profesor și lingvist G.G. Neamțu *Predicatul în limba română* (1986) are atributul fundamental de a fi o veritabilă contribuție la teoriile sintactice românești în ceea ce privește metanoțiunea de predicat. Începem, așadar articolul nostru cu o aserțiune și, evident, ne propunem în conținutul lui să o argumentăm exhaustiv. Este un mod generic de afirmație faptul că toți sintacticienii români s-au pronunțat privind punctele fierbinți ale teoriilor sintactice tradiționale românești, dar, de fapt, toate aspectele sintaxei românești plecând de la existența unor astfel de puncte de contradicție au un istoric teoretic evolutiv, toate au suscitât interes, au constituit provocări teoretice și au primit cele mai interesante și contradictorii soluții, iar problema predicatului nominal, cu subiacența predicativității sau non-predicativității verbului *a fi*, a fost un subiect controversat, este și va rămâne pentru toți cercetătorii în continuare un punct de contradicție interpretativă. Observăm însă că recenta GALR (2005/2008) păstrează, practic intactă, ideea de forță a non-predicativității verbului *a fi*, ceea ce confirmă observațiile noastre de mai sus, anume că teorii și tratate importante din sintaxa românească se sprijină, de fapt, pe acest pilon al verbului copulativ. Dacă am încerca să citim oricare din tratatele românești omițând această teorie centrală, am observa că întreaga arhitectură sintactică a aceluia tratat s-ar prăbuși lovită de ininteligibilitate.

În ceea ce privește problema funcției sintactice complexe a predicatului nominal în limba română, dacă ne imaginăm o axă a teoriilor, observăm că trei teorii polarizează întregul *display* de soluții propuse de specialiști și aceste teorii *cluster* au și atributul important că secondează în mod epistemologic chiar dezvoltarea și maturizarea sintaxei românești tradiționale. Este vorba de:

1. teoretizarea și admiterea verbelor copulative, a verbului copulativ *a fi* și a predicatului nominal,
2. teoretizarea și admiterea verbelor semicopulative (copule lexico-gramaticale) și a predicatului nominal-verbal și
3. teoretizarea faptului că toate verbele românești sunt predicative și admiterea existenței doar a predicatului verbal.

Reprezentanții avangardiști și de referință ai fiecăreia dintre aceste teorii îi considerăm pentru teoria de sub 1. pe I. Heliade Rădulescu (1828/1980), pentru teoria de sub 2. pe Paula Diaconescu (1957), iar pentru teoria de sub 3. pe G. G. Neamțu (1971, 1972, 1979, 1980 (a,b), 1986). Acest ultim lingvist are meritul de a fi pus la îndoială, într-o lucrare monografică, pentru prima dată în sintaxa tradițională axiomatică, teoria secularizată a absolutismului copulativ al verbului *a fi* și al existenței predicatului nominal, iar excursul critic pe care l-a întreprins în cele 231 de pagini ale acesteia sunt acum obiectul discuției noastre de față. Nu ne referim aici la ob-

servațiile răzlețe din variile articole premergătoare monografiei în discuție ale aceluiași autor (1971, 1972, 1979, 1980a, 1980b), ci facem trimitere specifică la monografia *Predicatul în limba română* (1986) a lui G. G. Neamțu, lucrare care conține pe deplin toate argumentele prin care contribuția lingvistului amintit poate fi considerată un moment important în dezvoltarea sintaxei românești. Ne vom ocupa în cele ce urmează de aceste argumente sintetizate de noi, dar regăsite, într-o formă sau alta, și în lucrarea lui G. G. Neamțu, iar ca metodă de lucru vom utiliza inferarea de judecăți, apelând la citatul comentat, astfel încât deplinătatea și forța ideilor lingvistice ale sintacticianului G. G. Neamțu să fie pe deplin afirmate. Sintetizând ideile teoretice de forță ale lucrării amintite, credem că trei dintre ele se impun ca importante și circumscriu întreaga structură teoretică:

1. „caracterul neunitar (bifuncțional)” al predicatului nominal (Neamțu 1986, p. 6, 56–64);
2. „[...] existența unui singur tip de predicat, și anume verbal, totdeauna monolexemic” (*ibidem*, p. 5, 65–66, 67–80);
3. „numele predicativ” este o funcție sintactică extrapredicativă (*ibidem*, p. 6, 94 și urm.).

Aceste aserțiuni teoretice sunt legate silogistic de autor, adică derivă una din cealaltă și sunt dublate de soluții teoretice amplu argumentate în plan interpretativ și conceptual sau terminologic. Referindu-ne la aceste trei idei centrale enunțate mai sus, idei greu de admis și astăzi de către unii lingviști, trebuie să observăm că unele din ele au fost avansate și de alți lingviști, înaintea lui G. G. Neamțu, la fel, fără ca aceste teorii să aibă anvergură, dar mai important este faptul că, în esența lor, unele din aceste idei teoretice au fost, de-a lungul timpului, reconfirmate pe căi diferite și de alți sintacticieni, nu puțini, ceea ce întărește valoarea teoretică întru totul corectă a acestora, precum și pe cea de precursor notabil a sintacticianului clujean (cf. Neagoe 1969; Neamțu 1986, *passim*; Secrieru 1995, p. 112 și urm.; 1997, p. 67 și urm.; 1998, *passim*; 2001, *passim*).

Observăm că, personal, nici noi nu agreăm în totalitate unele dintre soluțiile interpretative și terminologice avansate de către G. G. Neamțu, dar respectăm și recunoaștem importanța lucrării și din alte puncte de vedere: pentru prima dată în sintaxa românească modernă discursul științific este condus atât de ferm de pe poziții critice și obiective, încât cu greu lingvistul receptor ar fi putut combate argumentația atât de bine construită prin contraargumente la fel de solide. Ne pare rău să constatăm însă că, deși ar fi putut deschide noi perspective critice în sintaxă, lucrarea tânărului și proaspătului doctor în filologie, pe atunci, i-a adus acestuia doar recunoașterea valorii personale și nu a dus la apariția unor noi lucrări de aceeași consistență.

Ne vom referi în continuare, așa cum am spus, la ideile teoretice centrale ale lucrării, precum și la altele subiacente, dar la fel de importante, încercând și câteva comentarii punctuale. În ceea ce privește ideile preliminare de la care pornește

G. G. Neamțu, și acestea sunt de importanță ca repere de judecată în privința problemei „predicativului nominal”. Este vorba de:

A. Problema *formei* și a *conținutului* în interiorul nivelului sintactic, surprinsă de G. G. Neamțu în următoarea aserțiune:

„Predicația, ca «raportare a conținutului unui enunț la realitatea obiectivă reflectată», nu este o funcție a propoziției, ci chiar conținutul ei» (Neamțu 1986, p. 15).

Comentând această afirmație, observăm că nu a fost în obișnuința teoretică a sintaxei românești discutarea noțiunilor de *formă sintactică* și de *conținut sintactic* ca noțiuni apropiate strict acestui nivel, respectiv din perspectiva stabilirii specificităților acestora. De altfel, în căutarea semnificației de conținut sintactic nu au plecat mulți lingviști sau sintacticieni, deși se acceptă faptul că aceste două noțiuni sunt universalii lingvistice și că ele se materializează în toate nivelele limbii. Unii cercetători care și-au pus problema specificității noțiunii de conținut sintactic au oferit o soluție de suprafață: unitățile sintactice au conținut dacă se află în același plan sintactic, fie planul comunicării directe (PCD), fie planul comentariilor la comunicarea directă (PCCD) (Dimitriu 1982, p. 137), dar acest lucru nu ține de natura internă a enunțului sintactic și nici de semnificația ideii de conținut sintactic, ci este de natură statică, descriptivă și ține de localizarea sau de situarea enunțului sintactic în raport de alte enunțuri sintactice. Nici simpla transgresare a noțiunii de predicație din teoriile aristotelice în cele moderne nu este suficientă pentru a înțelege și pentru a defini noțiunile de formă și de conținut sintactic. Ce face o propoziție să fie propoziție nu este numai existența unui predicat, ci conținutul sintactic al acestei propoziții, ne referim la cele trei componente ale conținutului sintactic: *conținutul funcțional*, *conținutul categorial* și *conținutul denotativ*, care nu au fost discutate în mod aplicat la realitatea sintactică a propoziției, chiar și după ce au fost teoretizate de Sorin Stati (1967, p. 134 și urm.). O fundamentare teoretică a noțiunilor de conținut sintactic la nivelul lingvisticii și sintaxei românești ar fi avut un efect de limpezire a percepției privind comportamentul sintactic și descrierea sintactică a fiecărei categorii sintactice avute în vedere. Aserțiunea lui G. G. Neamțu pune însă în ecuație trei concepte: *funcție sintactică*, *predicație (sintactică)* și *conținut sintactic*, concepte care trebuie bine surprinse din perspectiva interconexiunilor lor teoretice și a efectelor practice, cel puțin binar: cele de funcție sintactică și de conținut sintactic, pe de o parte, și cele de predicație și de conținut sintactic, pe de altă parte. Gradul mare de abstractizare a acestor concepte și înțelegerea conexiunilor și determinărilor lor pot aduce beneficii reale asupra înțelegerii dinamicii sintactice a unui enunț sintactic. În ceea ce ne privește, credem că teoria lui Sorin Stati, ameliorată, așa cum am prezentat-o în lucrarea *Nivelul sintactic al limbii române* (Secieru 2007, p. 56–57)¹, clarifică aceste raporturi dintre conceptele

¹ Reproducem aici, cu puține modificări, informațiile consemnate de noi în volumul amintit: „Conținutul sintactic al funcției sintactice se structurează în trei dimensiuni, respectiv presupune coexistența la nivelul cuvântului morfologic a trei componente majore: conținutul funcțional, conținutul categorial și conținutul denotativ (Stati 1967, p. 134). Conținutul funcțional cuprinde, în viziunea

amintite: funcție sintactică, predicatie (sintactică) și conținut sintactic și reconfigurază arhitectura teoretică a sintaxei românești.

B. Repunerea în termeni gramaticali riguroși a problematicii raportului sintactic dintre subiect și predicat:

„De cele două funcții ale verbului – predicat în propoziție, *c o e z i v ă* (structurală «organizatorică») și *a s e r t i v ă* (comunicativă, generatoare de enunț), se leagă una din problemele mult discutate în gramaticile românești (și străine de altfel), fără o rezolvare unitară până în prezent, și anume raportul sintactic dintre predicat și subiect” (Neamțu 1986, p. 16).

lingvistului care o teoretizează, două elemente importante: «funcția unui functor împreună cu însușirea sa de a satisface o funcție» (*ibidem*, p. 135), ceea ce ni se pare însă a fi două aspecte ale aceleiași trăsături ale unui cuvânt: însușirea de a îndeplini o funcție sintactică fiind conținută implicit în însăși funcția sintactică. În ceea ce ne privește, am redefini acest conținut funcțional, tot prin două elemente, astfel: a) funcția sintactică a unui cuvânt; b) capacitatea sa de a impune altui cuvânt o funcție sintactică, elemente de care ne vom folosi în expunerea noastră. Conținutul categorial implicat la nivelul funcției sintactice este, și după părerea noastră, decompozabil, de asemenea, în două elemente: a) «categoria sintactică exprimată»: «subiect», «agent», «obiect» etc. și b) «forma sintactică» (Stati 1967, p. 134 și urm.) a acestor categorii. Cel de-al doilea element vizează faptul că o anumită funcție sintactică are și o anumită «formă» morfologică marcată prin categorii gramaticale purtătoare ale conținutului sintactic și că, de exemplu, o funcție sintactică poate beneficia fie de o singură formă (de exemplu, complementul intern în limba română cunoaște doar o singură realizare, la nivel intrapropozițional și în condiții strict determinate: radicalul său morfologic trebuie să fie identic cu radicalul regentului verbal, *am visat un vis*, sau cel mult să fie din același câmp semantic, *am dormit un somn*), fie are mai multe «forme»: (subiectul cunoaște o paradigmă sintactică datorită multiplelor realizări asigurate de formele diferite ale cuvintelor morfologice, atât din punctul de vedere al clasei din care face parte (substantive, numerale, pronume etc.), cât și din punctul de vedere al diversității realizărilor chiar în cadrul claselor (substantivele în N, dar și în G, Ac. pot îndeplini funcția sintactică de subiect). În viziunea noastră, conținutul categorial obiectivează și diferențele pe care le cunoaște o funcție sintactică în interiorul propriei paradigme sintactice prin particularizări și specificități formale (cf. atributul substantival genitival: *cartea prietenului* vs atributul substantival genitival prepozițional: *lupta contra nedreptății* etc.). De asemenea, conținutul categorial ca sintagmă indică cu claritate faptul că forma are și ea un conținut, la fel cum conținutul are o formă. Este o subtilitate pe care o avansase L. Hjelmslev, dar care nu a fost complet explicată până acum, cel puțin la nivelul sintaxei. În ceea ce privește «conținutul denotativ» («referențial») este o componentă pe care am putea-o numi semiotic-sintactică a funcției sintactice, întrucât vizează informația semantică a părții de vorbire cu implicații sintactice. Acest conținut nu este prezent însă cu rigoare la toate funcțiile sintactice, întrucât uneori sfera lui se suprapune peste primul element al conținutului categorial (cf., *supra*, «categoria sintactică exprimată», «subiect», «agent», «obiect» etc.). Conținutul denotativ vizează diferențele «semantice», de la nivelul aceleiași realizări a unei funcții sintactice. De exemplu, realizarea numită atribut substantival genitival are mai multe conținuturi denotative conferite de «conținutul semantic fundamental al cazului genitiv» (Irimia 1987, p. 70): apartenența și sensurile sale derivate: posesia: *casa vecinului*; înrudirea: *nepotul mamei*; originea: *urmașii dacilor*; spațialitatea: *în curtea școlii*; obiectivitatea (în sens de «cel care suferă o acțiune»): *citirea cărții*, *legarea snopilor*, *culesul merelor*; subiectivitatea (în sens de «cel care face o acțiune»): *hotărârea comisiei*, *răsăritul soarelui*, *plecarea tatălui* etc. Comparând cele trei componente ale conținutului sintactic, mai observăm că primele două: conținutul funcțional și conținutul categorial prevalează ca importanță, fiindcă determină identitatea specifică a unei funcții sintactice, la nivelul funcțiilor sintactice principale, iar conținutul denotativ este mai important, de exemplu, în taxinomia internă a circumstanțialelor” (Secieru 2007, p. 56–57).

Această aserțiune este una validă și foarte importantă, fiindcă trimite la reconsiderarea originii noțiunii de predicăție, din perspectiva teoriilor structurilor sintactice de adâncime și de suprafață și chiar ale teoriilor sintactico-semiotice ale cazurilor. Teoriile sintactice, susținute de unii sintacticieni români, ale dependenței bilaterale, dependenței reciproce sau interdependenței etc., care ignoră direcția unică de realizare a raporturilor sintactice generatoare de funcții sintactice, dinspre regent spre subordonat (ca și dinspre antecedent spre apozitie, ori dinspre subiect spre predicat), precum și preeminența formală a mărcilor raportului contractat asupra sensului sintactic sunt surprinse în vulnerabilitățile lor de G. G. Neamțu:

„Or, prin aceasta se postulează existența unei relații sintactice dublu realizate, prin acord verbal (dinspre predicat spre subiect) și prin recțiune (dinspre subiect spre predicat), nesocotindu-se caracterul exclusiv al mijloacelor de realizare a raporturilor (ori acord, ori flexiune, ori jonctiune etc., dar nu și una și alta²) (*ibidem*, p. 18).

Este pentru prima dată când se denunță clar ambiguitatea teoriei sintactice a interdependenței dintre subiect și predicat cu argumente formale indubitabile. Acest lucru îl conduce pe lingvistul G. G. Neamțu și la abordarea următoarei probleme centrale a sintaxei românești:

B'. Problema acordului ca marcă sintactică a raportului sintactic dintre subiect și predicat.

Două sunt aserțiunile importante în privința acestui raport sintactic, care privesc exclusiv forma raportului sintactic dintre subiect și predicat, formă care este garanția caracterului lingvistic, prin aceea că asigură manifestarea categorială, bazată pe opoziții, a faptelor lingvistice. Este vorba mai ales de două practici interpretative, generalizate la nivelul lingvisticii românești.

Prima, de a nu lua în discuție elemente esențiale care ar putea răsturna interpretările dorite de către sintactician:

„Acordul, ca element care ar infirma teza în discuție este în mare măsură trecut sub tăcere, iar, atunci când este luat în considerație, tratamentul său este neunitar sau chiar contradictoriu” (*ibidem*, p. 20).

A doua, de a adapta conceptele la practica interpretativă dorită, fără a avea temerea că această operație neștiințifică se constituie într-un fals periculos al științei. În cadrul raportului dintre subiect și predicat, de exemplu, unii sintacticieni au ales să afirme că acordul este al regentului față de subordonat, și nu invers, la care G. G. Neamțu obiectează că:

„O asemenea orientare a acordului, dincolo de nemotivarea ei, dizolvă practic conceptul de acord, făcându-l inutilizabil pentru gramatician, indiferent dacă e vorba de acordul verbal sau de cel nominal” (*ibidem*, p. 21).

Observăm și noi că jocul incorect al practicilor interpretative au făcut enorme deservicii dezvoltării lingvisticii românești. Toate aceste idei preliminare sunt ide-

² Aici G. G. Neamțu face trimitere și la lucrările lui D. D. Drașoveanu (1968, 1974).

ile centrale în limitele cărora se înscrie problema predicatului nominal, iar, odată ce aceste idei sunt puse sub semnul incorectitudinii silogistice, este imperios necesar să se reconsidere însăși teoria verbului copulativ. De aceea, sub aceste idei preliminare generice de mai sus se așază ideile punctuale prin care G. G. Neamțu rezolvă problema „verbului copulativ”, idei pe care le vom prezenta și comenta, punctual, mai departe.

Notăm pentru început că precursorii și succesorii cei mai notabili ai aserțiunii că *predicatul nominal este bifuncțional sintactic* sunt: D. D. Drașoveanu (1970, 1971, 1973), Elena Neagoe (1969), Valeria Guțu Romalo (1973), Vasile Șerban (1974), Petru Zugun (1978), G.G. Neamțu (1971, 1972, 1979, 1980a, b, 1086), Mihaela Secrieru (1999, 2001). Am consemnat mai sus, cronologic, toate lucrările lui G. G. Neamțu care au ca obiect problema predicatului nominal, dar cele mai importante argumente ale teoriei predicativității verbului *a fi* le găsim în lucrarea monografică *Predicatul în limba română* (1986), la p. 57–66. Este vorba despre cinci argumente de natură gramaticală, augmentate cu alte cinci argumente, derivate din primele, care au o logică atât de puternică, încât singure ar fi fost suficiente pentru a răsturna teoria seculară a unității funcționale sintactice a predicatului nominal. La acestea se adaugă câteva argumente de natură lexicală. Consemnăm mai jos, în cuvintele noastre, unele dintre aceste argumente.

Din punct de vedere formal și gramatical,

1. verbul *a fi* are flexiune verbală proprie și completă;
2. verbul *a fi* stabilește un raport sintactic la stânga, cu numele subiect;
3. verbul *a fi* face parte dintr-o structură ternară, fiind un verb bivalent asemănător tranzitivelor;
4. verbul *a fi* este purtătorul indicilor de predicție verbali și propoziționali nu din rațiuni relaționale (nu are valoare de conectiv), ci în sine și pentru sine, adică are valoare predicativă;
5. sintagma verb + adjectiv este discutabilă, din perspectiva noțiunii de acord;
6. subordonarea numelui predicativ față de verbul copulativ este un fapt agreat și demonstrat în lingvistica străină;
7. Autorul face pentru prima dată în teoria sintactică românească analogia dintre falsă apozitie nominativă și statutul numelui predicativ exprimat prin substantiv în nominativ;
8. utilizarea termenului „funcție” pentru verbul copulativ este proprie și trimite la cea de predicat;
9. verbul așa-zis „copulativ” are valoare predicativă pentru că răspunde rigorii categoriei unicității;
10. extensiunea numelui predicativ într-o subordonată distinctă pune sub rezervă admiterea unității funcționale a predicatului nominal.

Din punct de vedere lexical, în ceea ce privește verbul *a fi*, G. G. Neamțu consemnează și următoarele aspecte:

(1) Adjectivele, substantivele, adverbele etc. își păstrează individualitatea lexical-semantică și în calitatea lor de nume predicative (pe lângă *a fi* sau alt verb din serie).

(2) Coexistența din punct de vedere semantic a celor doi termeni („complementaritate semantică nemarcată”³) nu poate conduce la afirmarea unității lor semantice, deoarece, în această situație, predicatul nominal s-ar apropia până la identificare de locuțiuni.

(3) Cum orice grup „V_{COP} + NP” ar putea fi luat drept unitate semantică, ar însemna să avem tot atâtea «unități semantice» câte predicale nominale” (Neamțu 1986, p. 65).

Este pentru prima dată în lingvistica românească când sintagma gramaticală a predicatului nominal este descrisă atât static, cât și dinamic, adică din toate perspectivele sale interne și externe, astfel încât mecanismul funcționării ei să fie relevat pe deplin. Cele zece puncte ale demonstrației caracterului bifuncțional al predicatului nominal sunt, de fapt, un inventar de criterii după care poate fi probată predicativitatea unui verb, iar cele trei argumente lexical-semantice întăresc acest inventar de criterii. Consemnăm că aceste criterii nu sunt consemnate altundeva în literatura de specialitate, teoria predicatului nominal în litera și spiritul ei fiind difuză la nivelul întregii literaturi de specialitate, iar faptul că G. G. Neamțu pune pentru prima dată în sinteză aceste criterii, ca răspuns al teoriei generice, este un merit ce trebuie evidențiat. Fără a insista asupra întregului traseu parcurs de lingvist în monografia sa, notăm că, din inferențele silogistice desfășurate de specialist, rezultă cu mare pregnanță că cele două componente clasice ale predicatului nominal sunt, de fapt, funcții sintactice autonome, *în sine* și *pentru sine*. Soluția propusă de lingvist este acceptarea unui predicat verbal: „verbul la modul personal este singur predicat fără vreun ajutor din afară” și „nici un predicat nu este din punct de vedere lexico-sintactic compus sau complex, ci de un singur fel, simplu, adică monolexemic” (*ibidem*, p. 210), dar insuficient semantic, completăm noi, și nu a unui predicat nominal, iar numele predicativ este văzut de către lingvist drept un adjunct verbal primar. În ceea ce ne privește, mergem mai departe cu afirmațiile, demonstrând caracterul dublu relaționat al funcției sintactice de nume predicativ, inspirați de aserțiunea lingvistului de față, (consemnată de noi *supra*, sub 3.) considerăm că verbul *a fi* face parte dintr-o structură ternară, de tipul: nume₁ + verbul *a fi* + nume₂, (fiind un verb bivalent asemănător tranzitivelor), iar dacă din punct de vedere semantic numele₂ caracterizează intrinsec numele₁ de la stânga verbului *a fi* atunci la nivelul numelui₂ avem o dublă relaționare simultană la un nume și un la un verb, respectiv avem la nivelul numelui₂ de fapt un *cumul de funcții sintactice*⁴. Dacă G. G. Neamțu, prin metatermenul *adjunct primar verbal*, păstrează în sfera imediată a verbului vechiul nume predicativ, prin dubla relațio-

³ G. G. Neamțu trimite aici la studiul din 1973 al lui D. D. Drașoveanu.

⁴ Această teorie o expunem *passim* în Secieru 1999, precum și în edițiile ulterioare (2007 ș.a.), dar o demonstrăm cu mai multă forță în Secieru 2001.

nare simultană, noi încercăm să sugerăm echidistanța determinării și, implicit, scoaterea vechiului nume predicativ de sub semantismul exclusiv al verbului și să constatăm autonomizarea lui funcțională.

ABREVIERI BIBLIOGRAFICE. SIGLE

- CL = „Cercetări de lingvistică”, Cluj, I, 1956 și urm.
 Diaconescu 1957 = Paula Diaconescu, *Rolul elementului verbal în componenta predicatului nominal*, în SG, vol. II, 1957, p. 105–120.
 Dimitriu 1982 = C. Dimitriu, *Gramatica limbii române explicată. Sintaxa*, Editura Junimea, Iași, 1982.
 Drașoveanu 1968 = D. D. Drașoveanu, *Observații asupra cuvintelor relaționale*, în CL, XIII, 1968, nr. 1, p. 19–32.
 Drașoveanu 1970 = D. D. Drașoveanu, *Un acord discutabil*, în CL, XV, 1970, nr. 2, p. 307–313.
 Drașoveanu 1971 = D. D. Drașoveanu, *O categorie sintactică – unicitatea*, CL, XVI, 1971, 1971, p. 325–335.
 Drașoveanu 1973 = D. D. Drașoveanu, *Sintagma „verb + adjectiv” – o certitudine?*, în CL, XVIII, 1973, nr. 2, p. 265–277.
 Drașoveanu 1974 = D. D. Drașoveanu, *Sensul relațional și expresia lui în limba română* (Rezumatul tezei de doctorat), Cluj-Napoca, 1974.
 GALR 2005, 2008 = *Gramatica limbii române*, vol. I. *Cuvântul*; vol. II. *Enunțul*, Editura Academiei Române, București, 2005 (tiraj nou, revizuit, 2008).
 Guțu Romalo 1973 = Valeria Guțu Romalo, *Sintaxa limbii române*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1973.
 Irimia 1987 = Dumitru Irimia, *Structura gramaticală a limbii române. Numele și pronumele. Adverbul*, Editura Junimea, Iași, 1987.
 LR = „Limba română”, București, I, 1952 și urm.
 Neagoe 1969 = Elena Neagoe, *Observații asupra definiției verbului copulativ*, în CL, XIV, 1969, nr. 1, p. 95–97.
 Neamțu 1971 = G. G. Neamțu, *Despre auxiliare. Cu privire specială la „a fi”*, în CL, XVI, 1971, nr. 2, p. 355–363.
 Neamțu 1972 = G. G. Neamțu, *Termeni regenți pentru determinanții (complementul) predicatului nominal*, CL, XVII, 1972, nr. 1, p. 51–66.
 Neamțu 1978 = G. G. Neamțu, *Note pe marginea conceptului de proces*, în StUBB, Philologia, XXIII, 1978, fasc. 1, p. 42–45.
 Neamțu 1979 = G. G. Neamțu, *În problema „predicatul nominal”*, în LR, XXVIII, 1979, nr. 5, p. 487–491.
 Neamțu 1980a = G. G. Neamțu, *Despre conținutul lexical-semantic al verbului a fi*, în StUBB, Philologia, XXV, 1980, fasc. 1, p. 11–16.
 Neamțu 1980b = G. G. Neamțu, *Trei probleme de morfosintaxă a expresiilor fixe cu „a fi”*, în StUBB, Philologia, XXV, 1980, fasc. 2, p. 51–57.
 Neamțu 1986 = G. G. Neamțu, *Predicatul în limba română. O reconsiderare a predicatului nominal*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986.
 Neamțu 1986 = G. G. Neamțu, *Predicatul în limba română. O reconsiderare a predicatului nominal*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986.
 Rădulescu 1828/1980 = Ion Heliade Rădulescu, *Gramatica românească*, Sibii, 1828; ediție și studiu de Valeria Guțu Romalo, Editura Eminescu, București, 1980.
 Secrieru 1995 = Mihaela Secrieru, *Element predicativ suplimentar, nume predicativ sau cumul de funcții sintactice?*, în „Analele Universității «Ștefan cel Mare»”, Suceava, IV, 1995, p. 112–118.

- Secieru 1997 = Mihaela Secieru, *Considerații asupra numelui predicativ*, în „Revistă de lingvistică și știință literară”, Chișinău, nr. 1 (169), 1997, p. 67–77.
- Secieru 1998, 2007 = Mihaela Secieru, *Nivelul sintactic al limbii române*, Editura Gee, Botoșani, 1998; ediția a II-a, Editura Sedcom Libris, Iași, 2007).
- Secieru 2001 = Mihaela Secieru, *Cumulul de funcții în limba română (elementul predicativ suplimentar)*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2001.
- SG = *Studii de gramatică*, vol. I–III, București, Editura Academiei R.P.R., 1956–1961.
- Stati 1967 = S. Stati, *Teorie și metodă în sintaxă*, Editura Academiei R.S.R., București, 1967.
- StUBB = „Studia Universitatis «Babeș-Bolyai»”. Series Philologia, Cluj-Napoca, I, 1956 și urm.
- Șerban 1974 = Vasile Șerban, *Teoria și topica propoziției în româna contemporană*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974.
- Zugun 1978 = Petru Zugun, *Părțile de propoziție*, în CL, XXIII, 1978, nr. 1, p. 103–111.

G. G. NEAMȚU AND THE PREDICATE IN THE ROMANIAN LANGUAGE
(Abstract)

The work of the distinguished professor and linguist G.G. Neamțu *Predicatul în limba română (The predicate in the Romanian Language)* has the essential attribute of being an authentic contribution to the Romanian syntactical theories regarding the syntactical meta-concept of the predicate. It is a generic statement the fact that all Romanian syntax experts have expressed their opinions regarding the hot points of the traditional Romanian syntactical theories, but in fact all the aspects of the Romanian syntax starting from the existing of such points of contradiction have an evolutive theoretical history, all of them were of interest, were theoretical challenges and have received the most interesting and contradictorial solutions and the problem of the nominal predicate with the underlying predicativity or non-predicativity of the verb *to be* was a controversial subject and represents and will represent for all researchers a point of interpretative contradiction. Important theories and thesis of the Romanian syntax are built on this pillar of the copulative verb. If we would try to read any of the Romanian thesis by letting this central theory behind, we would notice that the whole syntactical architecture of this thesis would collapse struck by non- intelligibility.

Cuvinte-cheie: *predicativitate, verb copulativ, predicat nominal, sintaxă.*

Keywords: *predicativity, copulative verb, nominal predicate, syntax.*

*Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”
Facultatea de Litere
Iași, B-dul Carol I, 11
msecieru@yahoo.com*